

สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

วิทยุर्थ ไทยน้อย *

ดร. ไสว สดใส ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์จำเริญ อุ่นแก้ว กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประกาศิต อานุภาพแสนยากร กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามระดับการจัดการศึกษา และผลการสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครู จากโรงเรียน 136 แห่ง ทั้งสิ้นรวม 408 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิ แต่ละชั้นภูมิใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ พัฒนาครูเพื่อนำเทคนิควิธีการเรียนรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในห้องเรียนตามความเหมาะสม
4. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา
5. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ จัดแผนภูมิโครงสร้างองค์กรให้รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

* นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

6. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ โดยใช้สถิติ t-test

6.1 จำแนกตามระดับการจัดการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่ต่างกัน

6.2 จำแนกตามผลการสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าโดยภาพรวมไม่ต่างกัน และ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่ต่างกัน

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and to work problems in personnel development of the administrators in business technology Rukthai school classified with the position and the size of school.

Samples used in this research were manager, assistant managers, administrators, vice administrators, teachers totally of 154 persons by Simple Random Sampling. Instrument used in this study was rating scale 5 level. Statistics used in analyzing the data were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research findings were as follows:

1. Personnel development of the administrators was overall and practiced each aspect into consideration found at the high level.

2. The course and curriculum was practiced overall at the high level, the teacher guide, lesson plans or curriculum documents are all department personnel adequately.

3. In the media of instruction was practiced overall at the high level, budgeting tool materials. The media used to make the teaching staff as necessary

4. The measurement and evaluation was practiced overall at the high level, documents relating to the performance evaluation of all subjects.

5. The promotion and development was practiced overall at the high level, to facilitate the preparation of library and media studies are sufficient to meet the academic requirements.

6. Opinions on development issues.

6.1 The course and curriculum was found the most problem, need to develop, improve the curriculum and plan to have your teacher or the curriculum in all learning.

6.2 In the media of instruction was found the most problem, need to be promoted, support equipment and materials used in the production of teaching media for teachers according to modern

6.3 The measurement and evaluation was found the most problem, need for technical documents relating to the measurement and assessment of all learning and training seminars on the preparation of the curriculum.

6.4 The promotion and development was found the most problem, need to facilitate the study of modern library with books and media sufficient to meet the academic requirements.

บทนำ

การพัฒนาประเทศในปัจจุบันนั้น ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) นับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุด ทั้งนี้เพราะมนุษย์เป็นผู้กำหนดทุกสิ่งทุกอย่างในการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น สิ่งที่ต้องพัฒนาอีกสิ่งหนึ่งก็คือมนุษย์โดยให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นยิ่งโดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักวิเคราะห์หรือรู้จักแก้ปัญหาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรมรู้จักพึ่งพาตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนด ให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาไทยทั้งในด้านสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอย่างเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างต่อเนื่อง และมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและการจัดการศึกษาดังกล่าวต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของเอกชนเป็นการศึกษาตลอดชีวิต

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือภารกิจหลักของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยมีอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น สังคมและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

ตามรายงานผลการประเมินคุณภาพ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2552 โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เรียกชื่อย่อว่า สทศ. ได้ทดสอบความรู้ทางการศึกษาของชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test) หรือ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนคะแนน O-NET ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยรวมของทุกสถานศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เฉลี่ยรวมไม่ถึงร้อยละ 50 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทั้งประเทศ มีคะแนนเฉลี่ยรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมทั้งประเทศ (งานนโยบายและแผน 2553 : 6)

จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นบทบาทสำคัญที่สุดของการบริหารจัดการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดการทรัพยากร คือ คน เงิน วัสดุ นำมาจัดการตามกระบวนการบริหารงาน กระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามนโยบายที่จะพัฒนาสถานศึกษาแต่ละแห่งให้มีคุณภาพ จำเป็น ต้องมีแนวทางในการบริหาร โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการและเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารและครูผู้สอนที่จะจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เพื่อรับทราบถึงสาเหตุของปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และนำผลที่ได้รับมาเป็นแนวทางพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามระดับการจัดการศึกษา และผลการสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานของการวิจัย

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ที่มีระดับการจัดการศึกษาและผลการสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

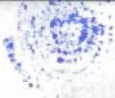
1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ตามขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล 12 ด้าน ผู้วิจัยได้ศึกษาแล้ว คัดเลือกนำมาเป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 4 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 32) ได้แก่

- 1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 202 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 202 คน และครู จำนวน 202 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 606 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามเขตอำเภอ แต่ละชั้นภูมิสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 136 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครู จำนวน 408 คน คำนวณสัดส่วนตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970 : 607-610)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมสถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของ ทุกฝ่าย และนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตร เช่น เพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นอันดับ 2 และ 3 ($\bar{X} = 4.11$), ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ ส่วนสถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการน้อยที่สุดคือติดตามผลการใช้หลักสูตรไปพัฒนาการเรียนรู้อาจจัดกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.41$)

3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมพบว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ พัฒนาครูเพื่อนำเทคนิค วิธีการเรียนรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในห้องเรียนตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา นำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา เป็นอันดับ 2 และ 3 ($\bar{X} = 4.23$), ($\bar{X} = 4.19$) ตามลำดับ ส่วนสถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการน้อยที่สุดคือผสมผสานความรู้ต่างๆ ให้สมดุลกัน ($\bar{X} = 3.50$)

4. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมพบว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมา พัฒนาเครื่องมือวัด ประเมินผลให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรสถานศึกษา และใช้วิธีการวัด ประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบเหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล เป็นอันดับ 2 และ 3 ($\bar{X} = 4.36$), ($\bar{X} = 4.31$) ตามลำดับ ส่วนสถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการน้อยที่สุดคือ ดำเนินการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง ($\bar{X} = 3.45$)

5. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ จัดแผนภูมิโครงสร้างองค์กรให้รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา ติดตาม ตรวจสอบ ผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ หรือตามปฏิทิน และรายงานประจำปีเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชนเป็นอันดับ 2 และ 3 ($\bar{X} = 3.76$), ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ ส่วนสถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการ น้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลางคือ วางแผนจัดกิจกรรม การเรียนการสอน เชื่อมโยงสัมพันธ์กับแผนปฏิบัติการ 4 ปี และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.19$)

6. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยใช้สถิติ t-test

6.1 วิเคราะห์ตามการจัดการศึกษาแบ่งเป็นระดับประถมศึกษา และระดับขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่ต่างกัน

6.2 วิเคราะห์ตามผลการสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นคะแนนเฉลี่ยสถานศึกษาสูงกว่าร้อยละ 40 และต่ำกว่าร้อยละ 40 พบว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการในภาพรวมไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร แล้วนำไปพัฒนาการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนการสอน
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ผสมผสานความรู้ต่างๆ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกัน
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรดำเนินการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง
4. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เชื่อมโยงสัมพันธ์วิสัยทัศน์ แผน และโครงการกับแผนปฏิบัติการ 4 ปี และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2547). **คู่มือการอบรมกระบวนการเร่งรัดให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change Acceleration Process)**. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- งานนโยบายและแผน. (2553). **รายงานผลการประเมินคุณภาพ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ศรีสะเกษ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3.
- ปิยะพรทำบุญ. (2546). **การบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในสถานศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- อดุลย์เดช สุวานะ. (2543). **การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อภิรักษ์ นานา. (2545). **สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเลย.
- Birenbaum, N.W. (2002). Strategies used by small school districts to reduce special Education encroachment on the general education budget. Dissertation Abstracts International.
- Hayward, R.P.D. (1999). Action Research on total quality education in a South African primary school. Dissertation Abstracts International.
- Rodgers, C.G. (1999). Teacher perceptions of Total Quality Management practices in elementary schools. Dissertation Abstracts International.